

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉG ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Az elfelejtett sir.

Az orosz tábornok jeltelen sirja.

Debrecen, augusztus 16.

Örömünkre szolgál, hogy viszhangot keltett a kollegium fűvészkertjében eltemetett „orosz tábornok jeltelen sirjáról, felejtett sirjáról“ közreadott szerény hiradásunk.

Méginkább örvendünk, hogy, mint az Burger Péter dr.-nak a Szerkesztőhöz intézett kedves hangu leveléből is kitűnik, nem értették félre a szerény újsághiradás célzatát.

Mert, hisz' nem a szabadságtipró zsarnokság megdicsőítését célozná az a emlékoszlop, melyet a felejtett idegen, ellenséges harcok jeltelen sirjához esetleg felállítunk! Hisz', ha úgy vesszük, az a kiparancsolt és a debreceni gyászos csatában elpusztult katona is áldozatja volt az önkény szavának. Már ezért is érdemes a részvétre.

Ámde, többről van itt szó, mint részvétről. A poroszok és franciák Elszász-Lothringiában elesett vitézeinek közös sirja felé közerővel, közünnepeléssel állítottak emlékeket! A közös gyászban a széthúzó emberi indulatok elnémultak! Vitézeik sirjainál csak azt érezték, egy Isten-

nek a teremtései vagyunk mindnyájan. A halálban ugyanolyan testvér porosz, francia!

Igenis, a művelt nemzeteknek keresni kell az összeütközések fergetes hadi útjain, hogy legalább pillanatokig pihenőt tartsanak! Ne legyenek se poroszok, se franciák, se oroszok, se magyarok, hanem emberek! Hanem testvérek!... Akik a váltott kézzorítások után — aztán — haladhatnak tovább végzetszerűleg kijelölt utjokon.

Midőn tehát mi most az orosz tábornok jeltelen sirját keresgetvén: eltűnődünk! A jeltelen sirral, az idegenben porhadó vitéz katonával szemben nekünk is éreznünk kell, követnünk kell felsőbb rendeltetésünket a művelt nemzetek csoportjában! Éreznünk kell, hogy magunkat becsüljük meg midőn eme kérdéses sirt emlékekkel jelöljük meg! És hódolunk egy halott előtt, aki mégis elsősorban embertársunk, testvérünk volt.

Más számadásra, más lapra tartozik, hogy ezen eljárásunkat miként fogják megítélni a művelt nemzetek, akik előtt oly sűrűn elrágalmazzák az ázsiai vad magyart! Én ezzel a körülménnyel mostani írásomban nem foglalkozom, sőt illetlennek is tartanám tovább fessegetni! Csupán

még a kivitelre teszek megjegyzést! Sokkal jelentősebbnek tartom ezt a kérdést, mintsem hogy egy újságírónak bármily rokonszenves hangú felhívásával megoldhatnánk! Ennek a mozgalomnak a megindítására — és sikeres keresztül vitelére olyan sullyal bíró, köztisztelt és társadalmi vezetőtéren becsült férfunak kell sorompóba állani, mint a szeretett Kenézy Gyula dr. orvosnánk! Bizodalommal ajánlom legjobb indulatába ezt a nemes ügyet! Jövő sorsát „az elfelejtett sirnak“.

Móricz Pál.

A tiszadobi ünnepély.

Andrássy emlék a Tiszapartján.

Debrecen, augusztus 16.

Pár hét múlva előkelő ünneplő sereg gyűl össze a kedves ősi magyar faluban, Tiszadobon! A tiszai ármentesítő társulat nagyevű első elnökének, néhai Andrássy Gyula grófnak érdemeit örökítik meg, dicsőítik ezen a hangulatos tiszaparti ünnepélyen. Midőn majd méltó ünnepség keretében leleplezik a tiszadobi átmetszésnél, a Tiszapartján állított Andrássy Gyula emléket.

Debrecenre és a Hajdúságra sem közömbös ez az ünnepély! Mert mind Debrecen mind a hajdúság egyik része birtokainak tekintélyes területével az alsószaboles-tiszai ár-

Énekek éneke.

Irta: Gyököcssy Endre.

1.

Mint a tövisek közt
Fehér, buja szirmu, büszke lilium,
Olyan a lányok közt az én fehér nyaku,
Cédrusfa-dereku, drága angyalom.

— Lányok, hamis lányok,
Tüzes, édes borral erősítetek.
De, megbetegített, ég színében játszó
Szép szemével, legszebb leánytestvéretek!

Nagybeteg szívemre
Almafavirágot dusan szórjatok.
Láttam a hajában egyszer. És azóta
Ugy szeretem ezt a forró illatot.

Mondjátok meg néki:
Ha rám mosolyogna, meggyógyitana,
Dalba töredezne minden sóhajtasom,
Ha megeirógatna szikrázó haja.

Lányok, édes lányok,

Merész álmaimon ne nevessetek.
Sirassatok inkább, hogy így megzavarta
Lelkem a ti legszebb lánytestvéretek!

Mint a tövisek közt
Fehér, buja szirmu, büszke lilium,
Olyan a lányok közt az én fehér nyaku,
Cédrusfa-dereku, drága angyalom.

2.

Kelj föl én Mátkám, én szépem és jöszte!
...Megindultanak a folyók is régen.
Tarka fellegek fürdenek az ógen,
Virágba borult a nárdus, a sáfrány.
Gerlice zeng, bug az almafa ágán.
Isten biztat, hogy ölelkezzünk össze!

Kelj föl én mátkám, én szépem és jöszte!
...Dus szépségedben ne maradj magadnak.
Virágozó szőlők jó illatot adnak.
Karod előtttem, óh mért vonod összszébb?
A fügefá is kívánja gyümölcsét!
Jöjj, jöjj galambom, ölelkezzünk össze! ..

3.

Mátkám, galambom soha el nem hagylak!
Szerelmem, mint a koporsó, kemény.
Erősebb mint a halál suhogása
Életet rabló harcok mézején.
Tüzes mint a láng vakmerő futása
S a te szerelmed mégsem az enyém!

Uram, ne vess ránk szívet rontó átkot,
Hogy rendelésed rajtunk megtörött.
Én őt szeretem, amint te akartad,
Jeruzsálem sok leánya között,
De ő helyettem Sion erdejében
Örök frigyét más ifjuval kötött.

Neki boesáss meg. Én is megboesátok,
Ha Gileádba balzsam se kerül.
De szerelmemet tenger el nem oltja,
Hiába zudul rám forogtetgöl.
Én őt szeretem akkor is, ha már csak
Én szeretek e földön egyedül!

A „Debreczeni Vasöntöde és Géplakatosság“ saját gyártmányu, kiállításokon többszörösen kiténtetett árukészleteit, melyek legjobb szerkesztésü községi, gazdasági- és háztartási kutszivattyukból; cséplési-, raktári-, udvari-, kertli vízfecskendőköl; vasvázu kerti-padok és diszes veranda-butorköl; kiváló szőlömalmok- és erőfejtésben felülmulhatatlan borsajtökböl állanak, a Péterfia-utca 73. szám alatti raktárhely megszüntetése miatt leszállított áron árusítja.

mentesítő társulat érdékségébe tartozik; sőt ez a tekintélyes társulat a székhelyét, a központi főhivatalát is Debrecenben tartja Széchenyi-utcai palotájában.

Helyes és idő tehát, hogy Debrecen város, mint Hajdúvármegye képviselőket küldjenek ezen kegyeletes ünnepélyre! Andrássy Gyulának, mint a legelső tiszai ármentesítő társulat elnökének emléke érdemes a birtokos és gazdálkodó közönség hódolatára! A nagy kezdeményező Széchenyi István gróf, mint Andrássyék a legjobb szándékkal hajtották végre a merésznek tetsző szabályozási és ármentesítő terveket. Óriások munkáját végezték el, midőn új pályautat nyitottak a szégyesen kanyargó folyónak; midőn ország-részeket ragadtak ki művelés alá a vízikigyók, esikok, vadmadarak mocsaras, vadvízjárta birodalmából.

Valójában óriási volt ez a munka! Emberi erőt és eszközöket majdnem felülmuló akadályokat kellett leküzdeniök a zseniális tervezetnek végrehajtásánál, méltók bámulataunkra! Amiért pedig hasznát akarták és keresték népüknek méltók hódolatunkra; bár ebbe a becsületesen kiérdemelt hódolatba ma már a családásnak keserű érzetei is elegyülnek! Mert megszabadultunk ugyan az állandó árvíz veszedelemtől! S hol azelőtt csak a vízmadarak félszkeltek, most rengedező buzkalász táblák között fürjecske hívogatja párját! Ámde most meg a szárazság, a kiszáradás veszedelme fenyegeti az alföldi rónákat. A tavaszi éltető, tápláló áradat íziben végigszalad az újmederben! Évtizedről-évtizedre szegényebb a csapadék! Félő, bekövetkezik a szomorú jövődöntés, vízhiányában kiég, kiszikkad az ármentesített alföld, mint valami boglyakemencefenék...

Hiába! Csak nagy alkotásoknak lehetnek nagy árnyoldalai! Szabadultunk a víztől! Azóta meg tüzes kaszájával a szárazság állandó veszedelme fenyegeti rónáinkat; mert a kezdeményezők a szabályozás keresztülvételekor számítás-on kívül hagyták az alföld különleges természeti viszonyait! Nem gondoltak rá, hogy jöhetnek még olyan idők is, midőn még a vadvízlepett rétségeken is szükségesegek lesznek az öntöző csatornák?!

Midőn a dobi Tiszaparton nagy kezdeményezők emlékének, áldott művének hódolunk, az igazság hozza magával, hogy rámutassunk alkotásuknak a gyarlóságára is! Mert, hiszen sohasem a szemfényvesztésből, hanem igazságoknak az összevetéséből vonhatjuk le a zokat a tanulságokat, melyek egyedüli biztos alapjai a célszerű tovább fejlődésnek és a hiányosságok pótlásának!

A török-görög háború küszöbén.

Meggyilkolt görög konzulatusi titkár.

— Távirati tudósítások. —

Szaloniki, augusztus 15. Coussis serres görög konzulatusi titkárt ismeretlen tettesek meggyilkolták.

A hajózási társaságok képviselői mai ülésükön elhatározták, hogy a bojkott ügyében lépéseket tesznek a valinál.

Nemzetközi hajóraj Kréta előtt.

Paris, augusztus 15. A Petit Parisien szerint a nemzetközi hajóraj 8 hajója valószínűleg kedden Kréta előtt fog vesztegelni. Ha a krétaiak addig a hatalmak követelményeinek nem tennének eleget, erélyes intézkedések fognak történni. Legelőször is ezer emberből álló csapat áll készen a partszállásra. Ha erre kerül a sor, úgy visszaállítatik a július 27-ike előtti állapot.

A helyzet.

Konstantinápoly, augusztus 15. Lapjelentések szerint a porta utasította a vidéki hatóságokat, ajánlják a lakosságnak a higgyadságot és ne engedjenek meg görögellenes tüntetéseket, amelyek félreértésekre vezetnének. A görög-török viszony teljesen normális.

Kréta autonómiaja.

Konstantinápoly, augusztus 15. Hivatalos megállapítás szerint július 27-én egy albán ember rablótámadást intézett a prizrendi osztrák-magyar alkonzul ellen, politikai merényletről tehát nincsen szó.

Keneai jelentések szerint a kréti védőhatalmak konzulai e hó 13-án egy az ideiglenes kormányhoz intézett nyilatkozatban utaltak ama veszélyekre, amelyek a sziget autonómiaját fenyegetik az eseiben, ha a krétaiak nem engednének a hatalmak kívánásának, hogy a görög lobogót vonják be.

Tegnap este a kréti nagyhatalmak nagykövetei az olasz nagykövettel gyűltek össze, hogy a helyzet felett tanácskozzanak. A nagykövek táviratilag utasítást kértek kormányaiktól.

A görög zászló védelme.

Kánea, augusztus 25. Tegnap este a képviselői gyülekezet tagjainak megérkezésekor fegyveres parasztokból álló csoport nyomult a városba, mely megszállotta az erődöt, hogy az ott kitűzött görög lobogót megvédjék.

Konstantinápoly, augusztus 14. A görög követ újabb lépésére a porta megígérte, hogy a bojkottmozgalomnak véget fog vetni.

A fezzani török parancsnok jelentése szerint a francia csapat, amely Dzsaneet oázist megszállotta, 8 napi ottartózkodás után július 25-én eltávozott.

EGYHÁZ, ISKOLA.

Érdekes tanítónői kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter kinevezéseinek lehetőségét az is figyelembe szokta venni, hogy az állami népiskoláknak lehetőség helybeli tanítókat nevezzen. Ilyen érdekes tanítónői kinevezéssel kedvesen lepte meg most Hadházat. — Mint értesülünk Simon Annát (Simon Károly rektortanító leányát), Sólyom Juliskát (Sólyom községi jegyző testvér-hugát) a hadházi állami elemi iskolához tanítónőkké nevezte ki. Érdekes, hogy e fiatal tanítónők nemesak hadháziak, de egyszersmind unokanővérek is.

Tanítók közgyűlése. A magyar tanítók országos bizottsága folyó hó 22-én, délelőtt 8 órakor Budapesten, Pestvármegye dísztermében tartja meg évi rendes közgyűlését. Ezen a közgyűlésen, mint előadó, Kuthi Zsigmond debreceni népiskolai igazgató tanító is szerepelni fog. A vasuti féléru jegy kérdésében fog előterjesztéssel élni.

Tandijbefizetés a főiskolában. A főiskolai háznagyi hivatal értesíti az érdekelt szülőket, hogy a református főgimnáziumban beiratkozott növendékek tandijai a háznagyi pénztárnál a hivatalos órák alatt mindennap befizethető.

Uj felügyelőbizottsági tagok. Két érdemes újtag került bele az országos tanítói árvaház felügyelő bizottságba. Mint a hivatalos lapból olvassuk, Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter a debreceni országos tanítói árvaház felügyelő bizottságánál megüresedett tagsági helyekre, a most folyó 5 évi ciklus további tartalmára, Csának Józsefné urnót és Dávid Mihály reform. tanítót nevezte ki. Valóban érdemeseket méltányolt ez a miniszteri kinevezés.

A református tanítóképző gyakorlóiskolájába a beiratkozás szeptember 1—2 és 3 napjain tartatik meg. Az előjegyzett tanulók a tandiját (20 k-t) és nyugdíj járulékot (30 fill.) összesen 20 kor. 30 fillért a főiskolai háznagyi hivatalnál e hónap folyamán is befizethetik s beiratkozáskor a nyugtával jelentkezzenek. Az újonnan jelentkezők keresztlevelet és himlő újra oltási bizonyítványt is kötelesek bemutatni. Az igazgatóság.

Polgári iskolai beiratás. A kereskedelmi tanintézettel kapcsolatos polgári fiúiskolába (Piac-utca 8. sz. Kereskedelmi akadémia épület) a tanulók beírása naponként délelőtt 11-től 12 óráig eszközöltetnek. Az első osztályba oly tanulók vehetők fel, akik legalább az elemi iskola negyedik osztályát sikerrel végezték. A igazgatóság.

A tüzoltó-testület közgyűlése.

(Beszámoló a múlt évről. — A tüzoltók tevékenysége. — Modern felszerelések. — Különböző választások megejtése.)

Debrecen, augusztus 16.

A debreceni önkéntes tüzoltó-testület vasárnap délután tartotta meg idei rendes közgyűlését. Midőn a közgyűlés lefolyását regisztráljuk, nem mulaszthatjuk el a tüzoltó-testület nagy érdemeiről megemlékezni. Debrecen tüzoltósága igazán hivatásának magaslatán áll, sőt ezen is túl megy, mert hiszen a mentők is a tüzoltók soraiból kerülnek ki, a mentési munkálatokat is derék tüzoltóink végzik.

Kettős hivatásának valóban a legkifogástalanabb módon megfelel a tüzoltóság, amiért is a legnagyobb elismeréssel kell viseltetnünk a testület minden tagja, de különösen a parancsnokság iránt.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítás számol be:

Szikszay Gyula parancsnok nyitotta meg a közgyűlést. Konstatálta, hogy a testületnek ez idő szerint 126 tagja van s miután az alapszabályok értelmében a szavazati joggal bíró tagok felerésze jelen van, a közgyűlés megkezdhető.

Azután Publig Ernő parancsnok felvasta a parancsnokság évi jelentését, mely szerint az évi bevétel 30303 K 44 fill., kiadás 30303 K; az önkéntes tüzoltóság külön pénztári vagyona 676 K 71 fill., különféle alapok 3025 K 93 fillér. Leltári vagyon 55884 K 46 fillér. Szakvizsgát tett a múlt évben 16 tüzoltó, éjjeli és nappali s különféle órség tartatott 686, — a mentési szolgálat 648 esetben vette igénybe a tüzoltóságot, — tüzeset volt 56 esetben 34740 korona kár összeggel.

A tüzoltóság felszerelése a múlt évben egy gőzfecskendővel szaporodott, ezen gőzgép beállításával a testület egy nagy lépés-

Az összes tanítóképzésben szükséges legújabb kiadású

Iskolakönyvek

mindenféle papír-, író- és rajzszerek legolcsóbban kaphatók

Osathy Ferencznel

Debrecen legrégibb könyvkereskedésében
DEBRECZEN,
Egyháztér 2. szám.

sel haladt előre s a tüztöltés terén óriási előnyöket nyert; de különösen nagyobb s hosszabb ideig tartó tüzesetek alkalmával nem szorul segítségre, hanem a vízhozatást fennakadás nélkül, a gőzgép segítségével eszközölheti.

Ezután következtek a választások. Megválasztott Ganovszky Lajos tiszteletbeli pénztárnokká, szakparancsnokok lettek Pósalaky Mihály, Mayer Ferenc, Meikszner József őrparancsnokok és miután dr. Derekassy István tüztöltő-orvosi állásáról lemondott, helyette dr. Burger Péter mentő-egyesületi főtitkár lett egyhangulag tüztöltő-testületi orvossá megválasztva.

A Sestakert veszedelme

Pusztító manlicherek.

Debrecen, augusztus 16.

A katonai lövőgyakorlatok alkalmával a katonai vezetőség minden óvintézkedést megtesz arra nézve, hogy a golyók esetleg valami bajt ne okozzanak. Hogy a vezetőség parancsait nem hajtják pontosan végre minden esetben, arra bizonyíték az a beadvány, melyet Komlóssy Dezső intézett több sestakerti lakos nevében a városi tanácsához.

A beadvány elmondja, hogy a Sestakertben bebizonyult az, hogy a katonai lövőgyakorlatok alkalmával elszabadult éles töltések több helyen megrongálták a kerítéseket s több helyt belefuródtak a fába. Természetesen ezen körülmény csak gondatlanságból eredhet, mert a romboló golyóknak a kertbe jutniuk a kiadott óvintézkedések megtétele mellett nem lett volna szabad.

Komlóssy Dezső és társai szigorú vizsgálatot kérnek az ügyben, mivel a gondatlanság könnyen emberéletet is magával hozott volna.

A város tanácsa a kérelem folytán árt az ezredparancsnoksághoz annak megvizsgálása végett, hogy kit terhel a súlyos gondatlanságért a felelősség.

A választ érdeklődéssel várják, különösen a szegény sestakertiek, akiket nemcsak az utonállók és rablók, hanem még a puska-golyók is felkeresnek, hogy csendes kerti nyugalmaikat háborgassák.

A fumei bankrablás.

Orloff Pétert Zürichben letartóztatták.

Budapest, augusztus 16.

A budapesti rendőrség által a fumei bankrablás ügyében megindított erélyes, gyors és körültekintő nyomozás meghozta az eredményt: Orloff Pétert, a szökésben lévő rablók egyikét tegnap délelőtt letartóztatták.

A letartóztatásról tudósítónk a következőket jelenti.

Az áruló levél.

Megirtuk, hogy pénteken Kribiczky címére Orloff egy levele érkezett, amelyben megírja, hogy megállapodásuk ellenére Zürichben fognak találkozni.

„Jőjj azonnal” — írja Orloff a levélben, „a főpostán poste-restante levél vár, melyben a találkozási helyet közlöm”.

Megirtuk azt is, hogy erre Bartha Endre rendőrfogalmazó Schön detektív kíséretében Zürichbe utazott, ahová még szombaton megérkeztek. A postán álltak lesbe, mert biztosra vették, hogy Orloff érdeklődni fog aziránt, vajjon Kribiczky megérkezett-e s elvitte-e a levelet.

Hogyan történt az elfogadás.

Vasárnap délelőtt a főpostán megjelent Orloff és érdeklődött a saját levele iránt. —

Kapott utasítás alapján a postatiszt azt mondotta, hogy a levelet már elvitték.

Erre a bankrabló nyugodtan távozott, nem is sejtve, hogy a rendőrök nyomában vannak. Ezek azért nem fogták el azonnal, mert megakarták tudni, hogy hová megy és kivel találkozik vagy nem várja-e valahol Spektor.

Orloff a pályaudvarra ment, ahol sokáig várakozott, majd türelmetlen lett és később elment. A poste-restante levélben ide adott Kribiczkynek találkát.

Amikor kilépett a pályaudvarról, letartóztatták.

Bartha Endre jelentése.

Dr. Bartha Endre rendőrfogalmazó tegnap a következő táviratot küldte a főkapitányságnak:

„Levelet tegnap postán megtaláltam, ennek alapján Orloffot ma reggel a pályaudvaron elfogtam. Rubájában rejtett helyeken 63 darab huszkoronást és 36 frankot találtam. Rubáját most bontjuk szét. Nevezett még tagad. Most kezdődik kihallgatása. Beismeri, hogy a felmutatott fénykép azonos vele. — Vallomás alapján most Spektor elfogatása iránt legszélesebb intézkedéseket megteszük. Bartha”.

A főkapitányságon ez a távirat igen nagy örömet keltett és Barthának ezt sürgönyözték:

— Hétfőn délelőtt Orloff kihallgatásáról és az ügy közelebbi részleteiről kimerítő felvilágosítást kérek.

Pekáry Ferenc.

Egy harmadik levél.

Tegnap Kribiczky címére a Dagály-utcába még egy harmadik levél érkezett. Ez is a mozgópostán Veistritz (Bisztrica) környékén lett feladva, de nem tartalmazott levelet, hanem ákom-bákom rajzokat.

Ezek a rajzok, úgy látszik, az utirányt jelzik, amelyben valaki szökik.

Kribiczky erről a rajzról azt állítja, hogy nem érti, nem tudja mi a magyarázata.

De valószínűnek látszik, hogy Spektor Veistritz közelében rejtőzködött és onnan küldte a leveleket. Nem lehetetlen az sem, hogy most saját szökése utirányát közli Kribiczkyvel.

Orloff öngyilkossági kísérlete.

Berlinből táviratozzák nekünk: A Lokalanzeiger jelenti Zürichből: Tegnap reggel az itteni pályaudvaron a fumei bankrablás egyik tettesét, Orloff Pétert, amikor egy Luzerből ideérkezett vonatból kiszállt, letartóztatták.

A letartóztatott, amikor a pályaudvar rendőrszobájában vallatásra fogták, tagadta, hogy ő Orloff és kijelentette, hogy semmi köze sincs a fumei bankrabláshoz. Orloff később egy őrizetlen pillanatban a nadrágtartójával fel akarta magát akasztani, ezt azonban megakadályozták.

Orloff beismert mindent.

Barta rendőrfogalmazó az esti órákban táviratot küldött a budapesti főkapitányságnak Zürichből. A rendőrfogalmazó megállapította Orloff utleveléből, hogy a rablógyilkos valódi neve Foridvenkó Péter. Beismerte, hogy Milos bankigazgatót ő lőtte le.

Elmondta, hogy a rablógyilkosságot Spektor tervelte, ki más irányban, alighanem Amerikába szökött. — Az elrablott pénzt ő vitte el, neki csak 1500 koronát adott.

A rendőrség most teljes erővel nyomozza Spekort.

Gyerekgyilkos alkohol.

Alkoholmérgezésbe elhalt három éves leánya.

Debrecen, aug. 16.

Az alkohol, e mérge pusztításának szomorú statisztikájába egy nem mindennapi és mélyen megdöbbentő eset kapcsolódott. Hajduhadházon egy kis 3 éves leány alkoholmérgezésben meghalt. Nem elszomorító álla-

pot-e mikor már szinte a es esemő korban lévő gyermekek az alkoholtól, az emberpusztító méregtől pusztulnak el?

A megdöbbentő eset a következő: Hajduhadházon egyszerű földműves szülők gyermeke volt a három éves Névtelen Zsuzsanna. A kis leánykát is úgy gondozták szülei, mint a földhözragadt munkásnép legtöbbje ápolja, neveli gyermekét. Reggelre pálinkás kenyeret adtak neki, ha tejet kért pálinkás vizet adtak neki, ilyenformán megszoktatták vele az idegromboló alkoholt.

Névtelen János, az apa feleségével a napokban a mezőn dolgozott. A konyhóban egyedül hagyták a hároméves leánykát. A kis Zsuzsanna keresni, kutatni kezdett a konyhóban és apja kabátja zsebében megtalálta a pálinkás üveget. Megkóstolta az italt, ízlett neki és az üvegnek csaknem egész tartalmát megitta. A mérges hatású italtól a szerencsétlen elvesztette eszméletét és pár óra múlva rettenetes kínok között meghalt. Az orvos alkoholmérgezését konstataált és ennek folytán az esetet bejelentette az előljáróság a debreceni ügyészségnek, mely vizsgálatot indított.

A szocialisták sikertelen akciója.

A függetlenségi párt ellen.

Bokányi Dezső a debreceni szocialis a népgyűlésen.

Debrecen, augusztus 16.

A szociáldemokrata párt vezetősége elhatározta, hogy a nyár folyamán az ország nagyobb városaiban népgyűléseket tart az általános titkos választói jog mellett. — Az agitációnak nyíltan bevallott célja az, hogy a függetlenségi pártnak az önálló nemzeti bank érdekében szintén most megindítandó agitációs körútját keresztezze.

Az azonban bizonyos, hogy a szocialisták ellenakciója az önálló nemzeti bankért való országos demonstrációt impozáns voltában érinteni nem tudja és nem is fogja. A polgárság, de a munkásosztály hazafias rétege is a függetlenségi párt zászlója mellett rendületlenül kitart és mindennél előbbvalónak tartja azt a kérdést, mely gazdasági függetlenségünk és önállóságunk hajnalhasadását jelenti, a bankkérdést, az önálló nemzeti bank felállítását.

Eppen ezekből kifolyólag minden hatás nélkül folyt le a tervezett szocialista népgyűlések egyik legelsőbbike, a vasárnap délután Debrecenben tartott népgyűlés. Pedig a szocialista pártvezetőség nagy súlyt helyezett erre és a legerősebb szocialista vezető, Bokányi Dezsőt küldte le Debrecenbe.

A népgyűlés egyébként a Margit-fürdő dísztermében folyt le, hova felvonultatták az összes debreceni szakszerveleteket. Ugy, hogy a gyűlésen mintegy 2-3 ezer ember vett részt. A népgyűlésen Handler Gyula párttitkár elnökölt. Jezyz Pál János volt. Az elnök rövid szavakban rámutatott a gyűlés céljaira, majd felkérte Bokányi Dezsőt, mint hivatalos szónokot, a központ kiküldöttét beszédének megtartására.

Bokányi Dezső a politikai helyzettel foglalkozott. Másfélórás beszédében erősen támadta a kormányt és a függetlenségi pártot. Az általános, egyenlő titkos választói jog megvalósítását sürgette. Erre nézve határozati javaslatot terjesztett elő, amit a gyűlés elfogadott.

A gyűlés a legnagyobb rendben folyt le. A legesekélyebb rendőri beavatkozásra sem volt szükség.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

Meg kell érte

az ODOL különleges hatásmódjának rendkívüli fontos voltát. — Míg más száj- és fogtisztító szerek csak az érintés néhány pillanatában fejtik ki a hatásukat, az Odol még utólag is, rákig a fogak tisztítása után, hatáson különleges sajátosága folytán az Odol megakadályozza a szájbeli erjedéses folyamatokat és a fogak megromlása ellen hat.

UJDONSÁGOK.

Akik nem ismerik a Hortobágyot

Adatok a puszták történetéhez.

A nagy hortobágyi pusztáról világszerető sűrűn esik szó. Általános érdeklődésnek központja és tárgya ez a délibábos puszták. Ugy, hogy azt vélné az ember, nem is igen kelet olyan írói vagy művészi lelkületű ember, aki jártában-keltyében meg ne tekintette volna legalább egyszer az őspusztát, hol szilaj lovak száza még ma is szabadjára rugják a gyepet. Szabadjára riadoznak emberi szemtől nem látható jelenségektől.

Itt van például Rákosi Viktor is, aki érdeklődéssel olvassatja a Hortobágyra vonatkozólag lapunkban legutóbb megjelent sorozatos közleményeket. Érdekeseknek is ítélte azokat.

Csak a közbevetett elszólása volt meglepő:

— Igazán csak most esodádom, de még én magam sem láttam a Hortobágyot.

Talán a Csokonai-kör kezdeményezésével és a város hozzájárulása mellett városunkra hasznos dolog volna valamiféle alkalmat keresni arra, hogy például az Alföld nagy költőjéről elnevezett Petőfi-társaság költő, író tagjai megtekinthessék Debrecen, megismerhessék a Hortobágyban rejlő őserőt? ..

Nekünk szükségünk van ilyen barátokra, akik sok ráfogást lehámozhatnak városunk felől az írói toll tapintatával és népszerűsítő varázserejével.

Ami a költségeskedést illeti, ha valamit el akartak érni, keresztül akartak vinni, már a régi debreceniek azt tartották — azon esetekben „diszkrét“ ajánlásokról lévén szó: — „áránál többet ér a beesés!“

Mi egyetemenként küzdünk! Ezen esetben is minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy szélesebb körben ismerjék meg városunk erőforrásait és rekonszenves magyar vonásait, amelynek a tolmácsolására pedig hivatottabbak nem kerülnek az írónak és költőknél.

Még itt egyre törünk ki. A Münchenben elhunyt Warner Sándor festőművész-tanár világhírnevet, sikereket szerzett magyar alföldi, különösképpen pedig hortobágyi festőművészeivel.

Fent a hegyek között, Nagybányán, sőt az alföldi szürke Szolnokon is, részben a város soknak kezdeményezésével alakultak, nagy sikerrel működnek „festőművész kolóniák.“ Szolnok város még néhány lakást, műtermet is építetett az állandóan ott tartózkodó festőművészeknek.

Hogy miért eszeléskedik ezt a városok? Nem ok nélkül hozták meg, hozzák meg áldozataikat. Az ilyen művész-csoportok alkotásaival együtt száll világgá a város híre, neve is. Az ilyen művésztelepek emelik a város idegenforgalmát is.

Azért, ha egyetemet akarunk, az ilyen tekinteteket is figyelembe kell venni. Különben is Debrecennek ma már hatalmas műértő és művészarát közönsége van.

Ami pedig a művészet szempontjából fontos. Az erdőinknek zugó regetegei, — a Hortobágy kanyargó vize mentén a délibábos pusztaság, és pusztaság, sőt még sivárnak tetsző homokbuckáink is a sámsoni út mentén, élénkítve az erős, eredeti magyar népelettől, — olyan kincseket rejtegetnek, melyeknek feltárásában soha ki nem fogyna a festői ecset...

Érdemes, úgy hisszük, ám érdemes lesz még ezek felől beszélgetni.

— **Ünnepi istentisztelet.** A király születésének évfordulója alkalmából augusztus hó 18-án, szerda délelőtt 10 órakor a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban háladási istentisztelet lesz. — Az ünnepély sorrendje: 1. Ma tóva. 2. 21. és 61. zsolár éneklése. 3. Ünnepi beszéd. 4. Ima a királyért. 5. Hónószén-éneke. 6. Hymnus. A t. hitk. képviselő tagok körletnek, hogy délelőtt fél 8 órakor a város háza tanácstermében, 10 órakor pedig az izr. templom baloldali esküvői szobában gyülekezni sziveskedjenek.

— **Szabadságról-szabadságra.** Pákozdi Sándor vármegyei főjegyző és dr. Vargha Elemér városi tanácsnok szabadságukról hazatértek s átvették hivataluk vezetését. Nagy Lajos városi számvevő ma kezdte meg négy heti szabadságidejének kitöltését.

— **Kik pályáztak?** A legutóbbi törvényhatósági közgyűlésen meg-ejtett választások folytán megüresedett városi mérnöki és adópenztári tisztii állásra hirdett pályázatok határideje tegnap d. u. öt órakor járt le. A városi mérnöki állásra mindössze ketten pályáztak: ifj. Török Gábor és Fodor József, ellenben annál több pályázat érkezett be az adópenztári tisztii állásra. Pályázataikat benyújtották ifj. Széll István, Szerető István, Nagy Gyula, Minóri Géza, Pál Péter, dr. Tóth Lajos, Szappanos Alajos, Radeczki Albert, Kovács László, Kovács Căbor, Kovács Dezső, Papp István, Ujváry Lajos, Rácz József és Iklódy János. Az állások betöltését a legközelebbi közgyűlés fogja eszközölni.

— **Kiutalt építési költségek.** A városi tanács mai ülésén mérnöki hivatalkó kérelmére kiutalta a Simonfi-utcai bérházaknak eszközölt javításokért járó 286 és 236 koronát, valamint a bányai osztály épületénél felmerült festési költségekben 340 koronát, melyet az illető vállalkozók most már felvehetnek.

— **A Csapókerti függetlenségi kör nyári mulatsága.** A debrecen-csapókerti függetlenségi és 48-as olvasó kör 1909. aug. 21-én, szombaton a csapókerti fiúiskola tantermében, saját pénztára javára zártkörű

nyári táncestélyt rendez. Belépti díj személyenként 1 korona. Családjegy 3 személyre 2 korona 40 fillér. Jegyek előre válthatók: Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében, id. Boldizsár János, Szabó István és Kánya Lajos urak csapókerti tülethelyiségeiben és este a pénztárnál. Jóízű ételekről Geszti Józsefné laicikonyhája, tisztán kezelt italokról a rendezőség gondoskodik. — Az estély kezdete 8 órakor.

— **Az utszélről.** Rákosi Viktor Budán, a „rózsahegy“ villájában tölti a nyarat. Szerető családi körben, amikor csak javuló egészségi állapota engedi az íróasztal mellett.

Mert állandóan sokat dolgozik Rákosi, kinek a lelke tele van nagy tervekkel és sejtelmekkel. Hogy csak egyet említsek, már javarészt elkészült egy darabja a „Nemzeti Színház“ színpadjára, melynek a vezetősége vázrajzának alapján elfogadta a darabot. A darab címét, tárgyát, érthető okokból nem árulta el Rákosi.

Érdekes és kedves felemlíteni, hogy miként kerülnek papírra a Rákosi történetei?

Bájos két leánykája helyettesíti az íródiákokat!

Délutánonként a budai Margit-bíbfőnél lévő „Margit-park kávéházba“ sétálgat le Rákosi. Ottan kávé mellett végigolvassatja, végiglapozgatja a különféle külföldi lapokat.

Kint az utcán sűrű-forog, torlódik a zajos fővárosi élet. Szinte gázolják egymást az emberek. Bug a villamos kocsik! Bögve szaladgálnak az autók! Katonák vonulnak fel dobszó mellett... Bizonyosan nagy ur lehet, aki abban a nyalka hintóban unatkozik, mert még a rendőr is „szalutál“ neki.

Egy szomszédos asztalnál elegáns asszonyok tréceselnek.

Mindenfelől kavargó, zajlik az élet. — Egyszer csak kezére támasztja fejét Rákosi Viktor:

— Odakint, otthon a hajdudföldön... Vadszőlőtől futott öregház tornácán? Szótalanul pipázgatni... Csak némelykor vakkint a kutya!... Mélységes esőnd. Virágillat a kiskertekből! A nap már lemenőben... A konyhából jószag sisterékel kifelé! Készítik a vacsorát! Azután az a nyugodalmatlan átvások, melyek után kora reggel üde testtel, üdült lélekkel ébred az ember, az igénytelen, a boldog falusi ember!

Gyönyörködve néztem, egészen felderült a Rákosi arca, midőn a kavargó fővárosi élet közepette, szíve szerint kibeszélhette magát a — faluról!

A fürdőben szerte széjjel szórtan sokfelé, sokféleképpen szórakoznak a debreceniek, debrecen-vidékiek.

Hál' Istennek, Pöstyénben sem mindenki köszvényes, aki ott fürdők! Sőt köszvény ide, mankó oda! Csapnak olyan táncokat, hogy még az igazi betegek is szinte táncra kerekednek e látványra.

Igy, most például sétahangversenyt táncestélyt rendeztek sok száz főnyi közönség részvételével.

A sétahangverseny során különböző versenyek is sorra kerültek.

... Volt még „kalapverseny“ is.

Nem tréfa a beszéd! Tényleg volt „kalapverseny“ is. Ez a verseny minket jó debrecenieket az érdekel közelebből, mert a kalapverseny első díját egy a társaságokban kedvelt, bájos debreceni urleány vitte el.

Demetrovich Ducika volt a nyertes...

Eddig, ha debreceni kalapokról volt szó, leginkább a *vaskalapjainkat* emlegették.

S íme most derül ki, hogy a debreceni bájos nők már kalap dolgában is előznek, lefőznek minket! kalapos, vaskalapos férfiakat!

— **Terményszállítók és a gabonaszakok.** Ismét tömeges panaszok merülnek fel a tekintetben, hogy a gabonaszállítványok lényeges súlyhiányokkal érkeznek meg a leadási helyekre. A debreceni üzletvezetés most azt a tapasztalatát közli a kamarával, hogy a feladók igen sok rossz zsákot használnak s a zsákokat csak gyenge zsinnyel, egyszerűes körül csavarással kötik be, úgy, hogy a tárolás alatt a zsákoknak egymásra gyakorolt nyomása folytán sok zsákból kifolyik a gabona a lyukakon, kiszakadó foltokon és a zsinnyel elszakadása folytán kinyíló zsák-szélükön át és azt, hogy a közvetlen egymás mellé rakott küldeményekből kihullott gabonából mennyi tartozik az egyes küldeményekhez, a zsákok megtöltése által csak megközelítőleg lehet megállapítani. Ezenkívül a kihullott gabonának a porral való keveredése is kárt idéz elő. — A kamara felhívja a gabonaszállító érdekeltéket, hogy a gabonát saját érdekében kizárólag ép és erős zsákokban hozzák feladásra a megfelelően erős, tartós módon való bekötözésre kiváló gondot fektessenek és illetőleg a gabonavásárlók ezt az eladókkal szemben mindenkor kössék ki.

— **A nyíregyházai ékszerlopás.** A Weisz Ferenc nyíregyházai föld-birtokos kárára elkövetett ékszerablás ügyében most Budapesten nyomoz a rendőrség. Dobos debreceni rendőrbiztos vezette nyomra a rendőrséget. — Dobos József megállapította, hogy a tettes a fővárosban bujkál. Elfogatására megtették az intézkedéseket.

— **Ellopott ékszerek.** Dézsi Ferenc máv. kalauz homokkert-utcai lakásából egy „D. F. bevéséssel ellátott nagy karika- és egy tejszín kövű aranygyűrűt ismeretlen tettes ellopott. — A rendőrség nyomozza a tolvajt.

— **Rácz Laci bucsuestélye.** 36 ik Rácz Laci cigánykirály, a debreceni közönség kedvence, ma, kedden este tartja bucsuestélyét a Royalban.

— **Elfogott tolvajleány.** Bihary Sándor Simonfi-utca 55. szám alatti lakostól a napokban egy 60 korona értékű aranyláncot esingővel elloptak. Dobos rendőrbiztos ki-nyomozta a tettest Takács Mária személyében, — aki az eltulajdonított értéktárgyat 8 koronáért egy zálogházban becsapta.

— **Az Arany bika mulató új műsora.** fényesen bevált. A szellemes és mulattató atrakeiók sorban követik egymást. Az a hír, ami a kiváló artistákat megelőzte, méltónak bizonyult a nyújtott művészethez. Elsőhelyen és a szenzáció központjában természetesen a világhírű The Letines állanak. A nők mind csupa jelesség és igyekezet. Ki ne mondaná ezt el Ferencz Valériáról, vagy Dussy Angelláról. És kinek nem tetszenék Kovács Vilma, kinek pusztán megjelenése is látványosság. Mellettük méltó helyet foglalnak el a férfítárogok, Erdélyi Emil, a „Folies Caprice“ komikussának művészi kvalitásai nem ismeretlenek előttünk. Rolf Rafaely karikatúrista szűnni nem akaró tapsok közt emeli a kitűnő hangulatot. „Az alpesi csillagok“ gyönyörű hangja szenzációsan hat. Szép műsor. Megérdemli a fogadtatást, amelyben részesült. Az igazgatóságnak — igazi meglepetésképpen sikerült dr. Szalai Józsefet a „Budapesti Cabaret Bonbonière“ igazgatóját pár napra szerződtetni. Dr. Szalay mint író és mint színész egyaránt kiváló. Ma este lép fel először — mint conferencier — az Arany bika mulatóban.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Bittó Károly ref. 5 éves, László János ref. 55 éves, Romáz Gábor ref. 10 hónapos, Kovács Ernő ág. ev. 56 éves, Katona Gyula ref. 27 napos, özv. Spuller Sándorné r. kath. 43 éves, Bősörményi Béla ref. 12 hónapos.

— **Royal kávéházban** ma és a következő napokon 36-ik Rácz Laci cigánykirály teljes fővárosi zenekarával hangversenyez.

— **A legszebb, legtisztább és legújabb kiadású ódon tankönyvek** feléért már most kaphatók Aezél Henrik antiquariumában, Pi cz-utca, a ref. kistemplommal szemben. — Telefon 575. Vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **Mentze Henrik áruházában a legjobb minőségű fésűk, fésű készletek, fejdíszek, hajtűk, illatszerek és szappanok, olcsó szabott arak** mellett kaphatók.

— **Iskolakönyveit,** mindenféle papír, író- és rajzszert szükségletét legelőszobában Csáthy Ferencnél szerezheti be. Egyház-tér 2. szám.

— **Kereskedelmi és pénzügyi könyvek,** irodai felszerelések, Dávidházy Kálmán és Tsa cégnél a legszebb kivitelben kaphatók.

A dal országos ünnepe.

Debreceni dalárdák a kecskeméti versenyen.

Hamadfélezer dalos gyűlt össze tegnap kecskeméti az ország minden részéből, hogy beleharsogják a világra: Mi zeng túl a béréceken ..

Kecskemét lobogódszt öltött, hogy a dalos-egyesületeket méltóan fogadhassa. Az egyesületi-díszközgyűlésén Barczy István budapesti polgármester, többek között ezt mondotta:

— Hogy mit jelent a dal ebben az országban, azt magyarázni fölösleges. A dal hatalmas és büvös erőforrása a nemzet lelkesedésének. A Magyar Dalosok Országos Szövetségének tagjai: harcossai, a magyar dal-körök: zászlóaljai annak a hadseregnek, amely a nemzet jövőjét, békés uton a magyar művészi dal fegyverével akarja kivívni, biztosítani.

Zichy Gyula gróf szintén beszélt és így szólott egyebek között:

— Sajnos jelenség, hogy a legmagyarabb kormány alatt a hazafias érzés megfogyatkozott. Legyünk és maradjunk magyar művészek, ne fogadjuk el az idegen művészetet, ha magyarra átforralni nem tudjuk.

A gyűlés után ösmerkedési estély tartott.

Tegnap, hétfőn reggel kezdődtek meg a versenyek. A versenyen Debrecenből a Munkás-dalegylet és az Egyetértés dal- és zeneegylet vett részt. Dalosaink magukkal vitték az egyleti zászlót is. — A Munkás-dalegylet zászlóját Nógrády Margitka, az Egyetértés zászlóját Tüdös Irmuska kecskeméti urleány megkoszorúta. A kecskeméti ünnepen képviseltette volt a többek között a Debreceni Dalárda és a Hajduszoszlói Dalegylet. — A versenydíjakat a zsűri holnap fogja odaítélni.

SZÍNHÁZ.

Az „Elnémult harangok“ Amerikában.

Előadják a gyári munkások.

Rákosi Viktornak, a hajdu követnek könyvtára tehető kiváló alkotásai között egyik legnagyobb sikerű műve az „Elnémult harangok“ című, mesteri erővel, megrázólag megírt regénye. E regényében az erdélyi magyarság tusáját eseteli a mester az önzívzként növekvő oláh veszedelemmel szemben.

E megrázó hatású regényt színpadra is feldolgozta a szerző. A debreceni színpadon is többször hatással adták az „Elnémult harangok“-at, amely most amerikai színpadról fogja felházní a kivándorolt magyarság borongós lelkét.

A szenvedélyes magyar lelkű író, Kacziány Géza volt fővárosi tanár, — jelenleg Amerikában, New-Jerseyben református lel-

kész értesítette Rákosi Viktort, hogy a new-jerseyi református magyarok az ő vezetésével és betanításával előadják az „Elnémult harangok“-at.

A darab előadásától nagy sikereket várnak, mert New-Jerseyben több ezernyi magyar gyári munkás él. A darab színjátszói és színjátszónői is mind gyári munkásokból és gyári munkásnőkből kerülnek ki.

Ezen előadásra Kacziány Géza a new-jerseyi magyarok nevében meghívta Rákosi Viktort is. Sajnos, egészségi állapota miatt ilyen hosszú utra nem mehet el a kiváló szerző.

Azonban az amerikai híradás nagy örömet szerzett neki, miként, hogy örömmel fogják ezt olvasni Rákosinak debreceni és hajdusági tisztelői is.

Odakint pedig tengerentuli hazájában a dallároknak, az „Elnémult harangok“ utólszor felzúduló zöngései megmozgatnak, önzéretre, önzetartásra öbresztenek nehányezer kivándorolt magyar lelket. . . Ilyen esetekből látni, miben áll hazánkban még mindig kevésbé mértányolt smegértett írói hivatásnak nagysága, magasztossága.

TÁVIRATOK.

Szterényi ünneplése.

Kalocsa, augusztus 16. A kalocsai katolikus legényegylet nagy ünnep keretében adózott fennállása negyedszázados fordulója emlékének. Az ünnepélyre odautazott Szterényi József államtitkár is, Gelléri Mór országos ipartestület elnökkel, akik Várossy Gyula püspök vendégei voltak. Szterényit riadó lelkesedéssel fogadták. Az ünnepélyt istenítisztelettel kezdték, majd gyűléssel folytatták Várossy Gyula püspök köszöntötte Szterényit. Szentiványi Károly az orsz. kath. szövetség igazgatója a kisiparosok országos jelentőségéről beszélt, kapcsoltan a hitbuzgósággal. Szterényi államtitkár üdvözlö az egyesületet, amely a hit erejével áll ellent attól a tévelettől, amely a modern társadalmat ma megmértelyezi. Az ilyen tévtanokat hirdető egyletek támogatása nem is lehet a kormány feladata. A munkások és munkaadók érdeke nem állanak szemben egymással. Hogy miért áll a kormány a katolikus legényegyletek mellett, annak oka, hogy a tévtanokkal szemben a katolikus legényegyesületek a vallást, az erkölcsöt és a hazafiságot ápolják. A beszédet percekig tapsolták, aztán az államtitkár a kiállítást tekintette meg.

Közös-pénzügyminiszter válság.

Budapest, augusztus 16. Bécsi forrásból jön a hír, hogy Burián báró közös pénzügyminiszter öszszel lemond állásáról. Utódja valószínűleg gróf Zichy János lesz. — Burián lemondásának okai még azokban a támadásokban keresendők, melyekben az osztrákok a boszniai bank felállítása miatt részesítették.

A svédországi általános sztrájk.

Stockholm, augusztus 16. A helytartósági főnök elutasította a sztrájkolók vezetőségének kérését, hogy engedné meg, hogy a városban tüntető körmenetet rendezzenek. A rendőrség az elmúlt éjjel a közúti vasut pályáján két kisebb dinamitttöltényt talált. — A göteborgi, kristianstadi, jönköpingi és inköpingi szervezett betűszedők elhatározták, hogy folytatják a sztrájkot, egyes gyárak munkásai azonban kimondották, hogy holnap délben munkába állanak.

Stockholm, aug. 16. A sztrájk bizottság elhatározta, hogy egy milliónyi értékjegyet fog szétosztatni a sztrájkolók között a célból, hogy ezekkel a legszükségesebb élelmiszereket beszerezzék. A sztrájkbizottság kötelezi magát, hogy ezeket a részjegyeket egy éven belül, míg az amerikai és az angol szociáldemokrata pártok segítsége megérkezik, beváltja.

A görög kormány lemondott.

Athén, aug. 16. A kamara elfogadta a kormány lemondását és egy három tagú hivatalnok-minisztériumot nevezett ki az ügyek vitelére. Az elégedetlen tisztek minden filalom dacára gyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy ha a kormány és a kamara Króta ügyében engedni fog Törökországnak, zendülésbe törnek ki.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, augusztus 16.

Buzakinalat és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 20,000 métermázsa került forgalomba 10 fillérel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza októberre	13.71—72
Buza áprilisra	13.86—87
Rozs októberre	9.89—90
Zab októberre	7.52—53
Tengeri júliusra	7.70—71
Tengeri augusztusra	7.14—00
Tengeri májusra	7.03—15
Repece augusztusra	13.85—95

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rubos színész ügye. Rubos Árpád jól ismert színész kalandorságáért a vádlottak padjára került. Közokirathamissal vádolják. Az elvévelkedett szerencsétlen ember ügyében a főtárgyalás is ki van már tűzve. Rubos főtárgyalását folyó hó 24-én tartják meg Budapesten, a Markó-utcai büntető törvényszék főtárgyalási termében.

Idegenek Debreczenben

— augusztus 15. —

Az Arany Bika szállodában: Strivetko K. földbirtokos Nagyvárad. — Dr. Szirky Antal ügyvéd Budapest. — Kosanovics Gábor magánzó Tótfalu. — Tóth József hentes Losonc. — Hönig és Fögel keresk Miskolc. — Nagy László ref. tanító E. ztár. — Hoffmann Herman utazó Budapest. — Hoffmann Benedek utazó Wien. — Dvorak Albin utazó Wien. — Droterf Ferenc utazó Wien. — Krendens S. utazó Wien. — Felsenburg Henrik utazó Wien. — Faulk Adolf utazó Wien.

A Royal szállodában: Kohn Miksa utazó Budapest. — Krausz Henrik utazó Szatmár. — Gömör József hivatalnok Budapest. — Farkas Károly birtokos Halma. — Kaufman I. birtokos Eradony. — Bokányi Dezső hivatalnok Diószeg. — Grósz Ferenc birtokos Ermelek. — Dr. Krausz Matyás ügyvéd Helyben. — László Imre hivatalnok Budapest. — Nemes N. főhadnagy Nagyvárad. — Petrovits Jenő birtokos Nagyszalonta. — Dr. Borbély Illés Kisujszállás. — Kovács J. utazó Budapest. — Katz Mór utazó Budapest. — Doktor Szónyi ügyvéd Budapest. — Schöffer Herman doktor Petrozsény. — Csengei Gyula utazó Budapest, dr. Illés István ügyvéd Nagyvárad, dr. Zsilinszki Endre földbirtokos Bekésesaba, Friedner Sándor hivatalnok Gyöngyös, Fehér Péter hivatalnok Kisujszállás, Adler János könyvelő Debrecen, Nuszbaum N. utazó Budapest.

Az „Angol királyné” szállodában: Ormós Péter hadnagy Kolozsvár. — Józsa Gyula hadnagy Budapest. — Kovács Géza joghallgató Kecskemét. — Hampel K. hadnagy Budapest. — Lácay Zoltán földbirtokos Aranyos-medgyes. — Ráczó Antal hadnagy Budapest.

AZ „URANUS” mai műsora.

Bleriot 31 perc alatt repült át repülőgépjével a La-Manche csatorna fölött.

Valószínűleg sokan olvashatták és olvasták az összes fővárosi és helybeli lapokban közölt világeseményt, mely pár héttel ezelőtt történt a La-Manche csatornánál. Bleriot és Latham saját találmányu repülőgépeikkel fogadásból átrepültek a La-Manche csatorna fölött.

Bleriot ezt az utat 31 perc alatt tette meg, míg Latham kudarcot vallott, repülőgépe fölmondta a szolgálatot és a vízbe esett repülőgépjével. Bleriot pedig megnyerte a kitűzött nagy díjat és híres emberré vált. Az összes külföldi illusztrált lapok is megemlékeztek annak idején ezen eseményről, sőt a „Tolnai Világlap” is átvette e heti, legutolsó számában.

Ezt a nagyszerű világeseményt ma, kedden és holnap, szedán mutatja be az „Uranus” színház igazgatósága, eredeti helyszíni főlvételi s kitűnően sikerült mozgófényképben, a következő kitűnő elite műsorban:

1. Szőlőtermelés. (Természeti főlvétel.)
2. A kis virágáros fiu. (Dráma.)
3. A bűn irónája. (B. hózat.)
4. Vendetta. (Olasz életkép. Színes.)
5. Játsszótársak. (Bohózat.)
6. Bleriot átrepülése a La-Manche csatorna fölött.
7. Játékszenvedély. (Megható életkép.)
8. Babi mint rajzoló. (Bohózat.)

Műsorváltozás fenntartva.

Helyárak mint rendesen. Kedvezményes árú jegyek érvényesek.

Előadások kezdete este pontosan 8 órakor, folytonos bemenettel.

Ha olesón és kellemesen akar szóakozni, nézze meg az Uranus mai új műsorát!

Előkészületben:

Másodszor! 2 napig! Másodszor!
NAPOLEON.

A végzet embere.

Az utólérhető len Veesei, híres hasbeszélő vendégszereplése pompás műsorával.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

— Csak egy utat látok, melyen visszanyerhetem. Gyökerében kell megszüntetnem az okot, mely miatt elhagyott. Hasztalan volna, ha megakarnám győztesíteni arról, hogy ártatlanságában hiszek: be kell neki nekem bizonyítanom, hogy e híre nincsen többé szükség; meg kell mutatnom neki, hogy állása velem szemben egy ártatlan ember állása.

— Valéria! Valéria! Időt és szavakat elfecsérelsz. Megkísérelted a dolgot; s ép oly jól tudod már ma, mint én, hogy a dolog lehetetlen.

Erre nem volt feleletem. Többet nem mondhattam mint amit eddig mondtam.

— Tegyük fel, visszamegy Dexterhez, egyedül egy nyomorult örült iránti könyörületből, bár egyszer már megsértett, — folytatá anyósom. — Csak velem vagy más megbízható személy jelenlétében mehetsz oda. Épen csak addig maradhatsz, míg a tereautés vad szeszélyei lecsillapodnak s örült agrát féken tarthatod. Ha ez megtörtént, minden meg van, s te elhagyod ismét. Feltéve, hogy Dexter valóban képes lenne neked segédkezet nyújtani, mikép veheted hasznát, ha csak meghitt s bizalmas lábon nem vagy vele, szóval, ha csak úgy nem tekinted, mint egy

intim barátot? Felelj őszintén: képes lenné-e erre azok után, mik Benjamin házában történtek?

Elbeszéltem neki Miserrimus Dexterrel való utolsó találkozásomat, azon természetes bizalom következtében, mit rokon és utazótárs léteire bennem ébresztett s ily módon használta fel a tényállás tudatát!

Ugy hiszem, nem volt jogom őt kárkoztatni úgy hiszem, a cél mindent szentesített. Akármint volt, csak két utam maradt; vagy felelnem kellett, vagy megsértem anyósomat. Feleletet adtam. Beismertem, hogy soha többé nem engedhetem, hogy Miserrimus Dexter, mint meghitt jóbarát, a régi barátságos módon bánják velem.

Macallanné könyörtelenül folytatta a nyert győzelem utját.

— Helyes, — mondá. — minthogy azonban e segédforrás nem áll többé rendelkezésedre, mily remény marad? Merre fogsz fordulni ezután?

Jelenlegi helyzetemben nem válaszolhattam semmiféle meggyőző válasszal. Ugy éreztem, mintha nem is én volnék s némán megadtam magamat. Macallanné az utolsó csapástól sem kimélt meg, mely győzelmét befejezte.

(Folyt. köv.)

Szőlő és bortermelők figyelmébe!

Báró Györfly Miklós

hordógyárosnál

Nap-u. 4. sz.

Első-érendü minőségű hordók 25 literestől 20 hektóliterig allandó nagy raktára, továbbá zsiroshordók, javításokat gyorsan és pontosan eszközöl. Kívánatra megjelenek

LOHR MÁRIA

ezelőlti KRONFUSZ

CSIPKE-, VEGYTISZTÍTÓ ÉS KELME FESŐ

BUDAPEST, VIII., BAROS-U. 85.

FIÓKOK:

IV., Eskü-ut 6. sz. V., Harmincad-u. 4. (Klotild-palota.)
VI., Andrássy-ut 16. VIII., József-körút 2.
I., Terezkörút 39. X., Kávin-tér 9.
V déli megbízások gyorsan és gondosan teljesítenek.

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket,

I. rendű gépsziját.

buzaminőség mérő és egyéb mérleget, általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECEN

23 Piac-utca 23. szám alatt.

Donogán és Somossy

Debreczen,
Kistemplom-bazár.

Mosó kelme ujdonságok!!
Zefir, Batist, Ottomán-
vászon, Kreton, Voile
de laine
óriási raktára!!

Villamos világitást

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, malmok, gyá ak, kasszék, kályhák saját üzemű berendezéseket, dynamo-motor szellőztető, telefon, szobacsengő berendezéseket helyben és vidéken a legnagyobb szakértelemmel szavatosság mellett

Fazekas Imre

készít DEBRECZEN, Piac-u. 77.
Telefon 567. Eredeti Dr. Just Wolfram lámpa gyári raktára. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitünőbb házi szer a

Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban
DEBRECZEN.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, díszlámpák állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

POLLÁK SAMU

Villamos világitás, vízvezeték- és csatorna-berendezési vállalata

Telefon 656.

DEBRECZEN, PIAC-UTCA 43.

Telefon 656.

Villamos motorok, ivlámpák, csillárok és izzólámpák, fürdőberendezések, mosdók, klosették és kagylók, valamint világitási és vízvezetéki szerelvények állandó raktára!
Kötséggvetések és tervek díjmentesek. — Javítások eszközöltek.

4804—1909.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Folyó évi 4804. sz. határozattal a Debreczen - egri th. ut 16. kmnél 1 drb egyes-, a Debreczen—budapesti th. ut 30 kmnél 1 drb kettős- és végre a Hajduhadház—tiszapolgári th. közut 70 kmnél 1 drb egyes- és a 30-31 kmben 1 drb kettős utkaparóház újból építését 32,895 korona 62 fillérben engedélyeztetvén, ezen munka biztosítása végett a folyó évi szeptember hó 6-án, délelőtt 10 órakor Hajdúvármegye alispánjának hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenytárgyalás hirdetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fentemlített hivatalhoz címezve legkésőbb a tárgyalás napjának délelőtt 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt peccséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiirandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzek az állampénztárba vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. Készpénz vagy értékpapír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz 1700 koronában állapítatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg a vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozatok a debreceni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthező, illetve megszerezhető.

Debreczen, 1909 augusztus 12.

Alispán helyett:

Dávidházy,

t. főjegyző.

Nyári idényre

olcsó árakon ajánl

Angol Jefirt, francia Batiztot, fehér és színes
ruhavásznat

mosó és gyapju Dalaint bordu-
ros mosó árut hazai gyártmányu **fehérneműeket,**
kartonokat férfi és női
keztyüket és harisnyákat, Siffon vászon és asztalneműket
nyári takarót és paplanokat.

Napernyők minden árban.

SZÉPE LAJOS

női divatüzlete DEBRECEN, Kossuth-utca 6. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeld-tér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást kerest — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha tartsat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszert keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „Nyárutó“, „Göröngyös utak“, „Mátyás“ „D. L.“ jeligére.

Föltétlen tisztességes és művelt urileány előkelő földbirtokos ismeretségi körét keresi. Teljes című leveleket „Aphrodite“ jeligével a kiadóhivatal továbbítja.

Melyik nemes szívű hölgy adna meleg otthont egy ifjú véré és hálás szívű önkéntesnek, szeptember 17-ig. Levelet „Csak párosan szép az élet“ jeligére a kiadóba!

Karozagujfalusy“ A hirdetésben kitett feltételekhez saját jól felfogott érdekekben ragaszkodnom kell.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villanyüzemű kávé pörköltje a kirakatban, Félégházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

Udvari lakás két-két szobás, előszobával, konyha, kamara, pince és fűskamarával, az egyik minden órán kiadó, a másik november 1-re. Az udvarban jó víz. Egymalomban u. 5. sz.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Récsenberg Béni Debreczen Bálgyos-u. 1. 15

Gyöngyvirág Crème kapható Mihalovits Jenő gyógyszerárban.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

Megbízói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden felintézes vidéki városban, képviselőket létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy céget — a csomagolás és postai illetékek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse SCHWARTZ R. Debreczen Dégenfeld-tér 8. szám vette át a képviselőket és a gyár rendezésében vállalja az uralmi- és gyermeköltönyök, díszítő és butorszővevények, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke és végárak, szőrmék stb. készítését és festését. Ugyanakkor ágytollak tisztítását és fehérneműek mosását is. A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőket és számos megbízatást kér a

Kovald Péter és Fia cég.

es. és kir. szabadalm. kelme és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., Szövetség-utca 37.

Iskolakönyvek vidéki megrendelését leggyorsabban és pontosan intézi, Debreczen legrégebbi könyv- és papirkereskedése: Csáthy Ferenc, Egyház-tér 2. sz.

A Vár-utca 8. sz. házban kényelmes, 5 szoba, előszoba, üvegfolysós utcai lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni ugyanott a tulajdonosnőnél.

A csépléshez szükséges gépszijak I. rendű minőségben Sesztina Lajosnál kaphatók.

Szépe Lajos úri-divat üzletében Kossuth-utca 6. napernyők minden árban.

Blattner Gyulanál főtér, megyeházzal szemben, képek keretezése a leggyorsabban készülnek.

Kereslet.

Nagyobb hivatalhoz, mely később államosítva és nyugdíjjal lesz összekötve, ügyes, legalább 4 középiskolát végzett, szorgalmas és jóírású fiatalember keresetlik. Kezdő fizetés havi 60 korona. Irodai és könyvelési munkálatokban jártas, kereskedelmi érettségét tett egyének előnyben részesülnek. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába „Örökös állás“ jeligével küldendők.

Rugós, négykerékű, együléses kocsis, jó állapotban, egy lóra megvétetik. Ajánlatok „Kocsis“ jeligére Hosszupályiba.

Árva leány, feltétlenül tisztességes, azonnali alkalmazást és igazi otthont nyerhet — mint mindenek — keresztyén úri családnál. Cím a kiadóban.

Eladás.

Bihar-Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Debreceni Első Takarékpénztári részvények eladók. Cím a kiadóban.

Egy jókarban levő zongora eladó. Cím a kiadóban.

Boros hordók minden nagyságban báró Györfly Miklósnál kaphatók Nap-u. 14.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

MOSÓ ÁRUK

női ruhákra, budai kék festő voálók, eosmanesi savannak, judisoh faulard, batiszt, atlasz szatin 120 cm. széles sima szines francia batisztok, himzett és aszur batisztok, angol zefírek és szerb vásznak

legolcsóbb szabott árban kész női ruhák és bluzok himzett batisztban.

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszap-, medence- és kádfürdők, melyek kiváló gyógyhatással használatnak az összes reumatikus- és idegenbántalmaknál. Uszodák, hőlég-, szénsavas- és villamviz-fürdők. Ivó- és belélegzési kura. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az IGAZGATÓSÁG.

Alapítva 1887-ben.

Juhász István

épület és műlakatos

Kazinczy-utca 2. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, u. m. épület, sirkerítések, vasszerkezeti munkálatokat stb. a legjutányosabb árban. —

— Gyors és pontos kiszolgálás. —

— Akar Ön eredményesen hirdetni?

— Kérje a 412. számú telefont!

Carl Kronsteiner-féle mésztartós Homlokzat-festékek

50 árnyalatban 24 fillértől Kg.-ként felfelé.

Évtizedek óta legjobban bevált és összes utánzatait felülmulta. Egyedüli célszerű festékanyag már befestve homlokzatoknál.

Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve CARL KRONSTEINER, Wien III. Hauptstrasse 120. Főraktáros: SZABÓ MIKLÓS ur, Debreczen, Varga-utca 34.

Email-homlokzatfestékek

lemosható, egy behuzással fedő, semmi alapozás, olyan kemény, mint az email, csak hideg vízzel és keverve használható, mérgegmentes, likaesos. Ideális belső helyiségekre, faépítményekre, színekre, pavillonokra, kerítésekre stb.

Kapható minden árnyalatban, négyzetméterre való területre 5 fillér.

Főraktáros: SZABÓ MIKLÓS ur, Debreczen, Varga-utca 34.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda-vállalatánál.